

Nu för tiden är stadsplaneringar aktuella och detta i både större och mindre samhällen. Då kan det vara på sin plats att även i en naturskyddsförenings jubileumsskrift skriva något om lämpligheten att avsätta bra platser för parkändamål. Ofta är samhällena så lyckligt lottade, att de ha tämligen orörd natur till sitt förfogande. Då gäller det att tillgodose framtida behov av parker och från bebyggelse fria områden, vilka sedan kan omskapas för olika ändamål. Barnen och ungdomen behöver lek- och idrottsplatser. Inte en enda stor sådan utan flera smärre på skilda ställen! Backig skogsmark med jordfasta stenblock, naturliga skid- och källbackar, sänkor för skridskobanor passar utmärkt. Skolorna behöver studiemark, de äldre promenad- och viloplats. Allt detta kan åstadkommas, blott man planerar i tid och inte är alltför bunden av tanken på spikraka bilvägar och stora parkeringsplatser, vilka naturligtvis skall ha sina områden, men inte på bekostnad av förut angivna ändamål.

Foto: Olof Jönsson.

Parken vid Östervik.

Kristinehamn växer för varje år ut över åkrar och ångar, skogar och vatten. Det kan en gång bli för sent att anskaffa mark för parkändamål. För tio år sedan hade jag äran att i den då utgivna jubileumsskriften plädera om våra älvstränder och deras användning. Nu vill jag fästa uppmärksamheten på Österviks- och Gustafsviksområdena. De är verkliga smycken i Kristinehamns omgivning. Där bör man ha råd att undantaga mark för framtiden. Man har ansett sig ha råd att anskaffa ett konstverk för c. 150.000 kronor, vilket trots höga skatter har mitt fulla gillande. Då borde man också finna medel till att bevara och iordningställa så fina och värdefulla områden som Gustafsvik och Österviks kapell med omgivning. Ur naturskyddssynpunkt har vi först blåsippställena. Sådana företeelser bli allt mer sällsynta, och de bör fridlysas och få just den vård, som dess natur tarvar.

Det är av historiskt intresse att bevara både kapellet och herrgården. Det förra kan bli ett värdefullt kulturellt centrum för den delen av staden. Lika nödvändigt är att taga vara på de möjligheter, som herrgården och dess omgivning erbjuder. Man har föreslagit utställningsplats. Det är ett bra förslag, och det kan förenas med förslaget att göra corps-de-logiet till ett världshus i stil med Tideberg utanför Tibro i Västergötland. Det kanske skulle löna sig för vederbörande att grundligt studera Tideberg, där det finns såväl världshus som utställningslokaler.

Av marken bör man avsätta ett tillräckligt stort område, som i ett sammanhängande stycke skulle kunna omfatta kapellet, kyrkogården, herrgårdsparken samt en remsa ända ner till sjön. Där kan bli stilla och vackra promenader, lekplatser för barnen, idrottsområden för ung och gammal och slutligen studieföremål för var och en. Man skulle kunna få plats för en löväng i gammal nordisk stil med vilt växande skogs- och buskmark, i de inre delarna slätterängar med insprängda grupper av träd av alla de slag. Lövängen är en blandning av natur och kultur, vars väsentliga skötsel består i en gång om året företagen slätter. Alltså relativt billigt.

Vad jag sedan skulle önska är, att vi även i framtiden får behålla våra vackra parker med deras granna träd och härliga blomsterrabatter, gärna med lite fler buskar. Fritt växande träd är ofta mycket vackrare än tuktade sådana, men även de senare har sin plats i arkitektoniskt uppbyggda trädgårdar. Detta inte minst i alléer. Popplarna kring uppgången till vår kyrka bör av denna anledning få stå kvar.

Till sist önskar jag, att naturskyddstanken blir alltmera rotfast hos ung och gammal, att alla måtte finna obehag i nerskräpad och ostädad natur men oändlig glädje och rekreation i marker, där människan inte lämnat alltför vanhedrande spår efter sig.